

В И Р О К

ІМ'ЯМ УКРАЇНСЬКОЇ РАДЯНСЬКОЇ СОЦІАЛІСТИЧНОЇ РЕСПУБЛІКИ

1978 року липня 20 дня Судова колегія в кримінальних справах Чернігівського обласного суду, в складі:

Головуючого Білика О.Д.

Народних засідателів: Приходько П.П.
Радченко М.П.

При секретарі Олексійцевій Н.Г.

З участю прокурора Лісного В.Й.

" " адвоката —

розглянула у відкритому судовому засіданні в місті селі Городні справу про обвинувачення Лук'яненка Левка Григоровича, 24 серпня 1927 року народження, уроженця с.Хрипівки, Городнянського району, Чернігівської області, громадянина СРСР, безпартійного, з вищою юридичною освітою, одруженого, мешканця міста Чернігова, працювавшого до зрешту електриком Чернігівської обласної дитячої лікарні, судимого в 1961 році Львівським обласним судом за ст.ст.56 ч.1 і 64 КК УРСР до смертної кари з заміною Верховним судом УРСР цієї кари на 15 років позбавлення волі, звільненого з місць ув'язнення після повного відбуття міри покарання 21 січня 1976 року, —
за ст.62 ч.2 КК УРСР

в с т а н о в и л а:

підсудний Лук'яненко Л.Г., будучи раніше засудженим за зраду батьківщини і організаційну діяльність, спрямовану до вчинення особливо небезпечних державних злочинів, та звільнившись з місць ув'язнення, не став на шлях виправлення і, проживавши в місті Чернігові, знову почав займатись активною ворожою діяльністю проти Радянської влади з метою її підриву та ослаблення. Цю діяльність він проводив, опіраючись шляхом особистих контактів та листування з особами, що раніше були засуджені за особливо небезпечні державні злочини, та іншими особами на ґрунті антирадянських націоналістичних переконань, незважаючи на неодноразові попередження з боку офіційних осіб про недопустимість протиправних діянь.

Протягом 1976-1977 років з вказаною метою Лук'яненко особисто, а також з участю інших осіб систематично виготовляв, зберігав та розповсюджував документи, в яких містяться наклепницькі вигадки, що порочать радянський державний і суспільний лад. Деякі з цих документів потрапили в капіталістичні країни де широко використовуються антирадянськими центрами та буржуазною пропагандою в провокаційних акціях проти Радянського

Союзу, спрямованих на підтрим його авторитету на міжнародній арені, а також проти інтернаціональної єдності народів СРСР. Крім цього він проводив антирадянську агітацію і пропаганду в усній формі, розповсюджував з цією ж метою наклепницькі вигадки, що порочать радянський державний і суспільний лад.

Наведене обвинувачення підсудного в державному злочині в судовому засіданні підтверджується показами свідків, приєднаними до справи документами ворожого змісту, та іншими речовими доказами, які вилучені у підсудного та інших осіб при обшуках, висновками проведення по справі криміналістичних експертиз, а також іншими матеріалами справи.

Так, в січні 1977 року Лук'яненко виготовив ворожий документ під назвою "Зупиніть кривосуддя!", адресований до редакції журналу "Народна творчість та етнографія". В цьому документі під виглядом закисту притягнутого до кримінальної відповідальності Рубана Петра Васильовича з міста Прилуки Чернігівської області, з ворожих радянському суспільству позицій, зводить наклеп на історичні періоди соціалістичного будівництва в Радянському Союзі, розвиток української національної культури, а також на органи радянського правосуддя.

З метою широкого розповсюдження названого документу Лук'яненко на протязі 1977 року неодноразово розмножував його на власній друкарській машинці "Москва". Виготовивши не менш двадцять один примірник, він передавав їх та розсилав поштою різним особам. Два примірники в січні і травні 1977 року надіслав поштою до редакції журналу "Народна творчість та етнографія" у місто Київ. Один примірник в січні-лютому 1977 року передав у себе на квартирі в м. Чернігові засудженому в березні 1978 року за антирадянську діяльність Мариновичу Матрославу Франковичу. Два примірники в лютому-березні 1977 року надіслав поштою у м. Київ також засудженому у березні 1978 р. за антирадянську діяльність Матусевичу Миколі Івановичу, який за проханням Лук'яненка передав один примірник мешканцю м. Києва Антоновичу Давидовичу Борису Дмитровичу. Один примірник в квітні 1977 р. надіслав поштою у м. Коломию Івано-Франківської області раніше судимому за антирадянську діяльність Кічаку Ігорю-Мосицу Мосиновичу. Вісім примірників передав в травні 1977 р. у себе на квартирі мешканці м. Прилуки Чернігівської області дружині засудженого Рубана - Рубан Лідії Федосіївни. Один примірник у вересні 1977 р. через невстановлену особу надіслав поштою з м. Чернівці мешканцю м. Харкова, раніше судимому за антирадянську діяльність Кравціву Ігорю Івановичу. Один примірник 1-го жовтня 1977 р. надіслав поштою мешканцю м. Ігги, раніше судимому за антирадянську діяльність Затварському Володимирі Михайловичу, використавши при цьому підставну зворотню адресу мешканки м. Чернігова Яценко А.С. Два примірники документа і чотири відписки до нього зберігав у себе на квартирі до їх вилучення під час обшуку 12 грудня 1977 року. Інші примірники документа "Зупиніть кривосуддя!" Лук'яненко розповсюджував серед осіб, назвати яких відмовився.

Допитаний як свідок по кримінальній справі відносно Мариновича і Матусевича в 1977 році підсудний Лук'яненко показав,

Документ "Зупиніть кривосуддя!" виготовив він особисто, роз-
клав його на власній друкарській машинці "Москва" в декіль-
ка примірників, з яких два в січні і травні 1977 року надіс-
лав поштою в м.Київ до редакції журналу "Народна творчість і
стихотворіння", а ще два - мешканцю м.Київа Матусевичу Л. І.,
Антоненко-Давидовичу Б.Д.

На допитах по даній справі Лук'яненко підтвердив надси-
лання в жовтні 1977 р. одного примірника цього документа меш-
канцю м.Інту Затварському В.М. Подо розповсюдження інших при-
мірників документа дані показання відмовився.

В судовому засіданні давати покази відмовився.

Його вина підтверджується показами свідків, речовими до-
казами, висновками криміналістичних експертиз.

Як вбачається зі справи, проведенням 12-го грудня 1977 р.
обшуком в квартирі підсудного Лук'яненка було вилучено два
машинописних примірники документа "Зупиніть кривосуддя!" і чо-
тири кінцівки до нього. Такі ж примірники зазначеного докумен-
та були вилучені при обшуках в квартирах Антоненка-Давидови-
ча Б.Д. 23 квітня 1977 р., Кравцова І.І. 9-го лютого 1978 ро-
ку, Затварського В.М. 16 лютого 1978 р., а також при особисто-
му обшуку Рубан Л.Ф. 25 червня 1977 р. Всього у Лук'яненка і
перелічених осіб вилучено 13 примірників документа "Зупиніть
кривосуддя!", а особисто у нього, крім того, друкарську машин-
ку "Москва" № 187656, блокнот з записами про розсилку цього
вороного документа, машинописний текст листа, в якому також
ідеться про його виготовлення. Всі ці речові докази пред'явлені
до справи /т.3 а.с.229, 230; т.10 а.с. 115, 153-160, 191, 214,
221, 236-240; т.8 а.с. 18-23, 24-30, 80-128, 154-160, 214-221,
72, 73; т.4 а.с. 141-157, 252-256, 274, 279-286, 295-309, 310,
додаток до справи - пакунок № 1/.

Криміналістичними експертизами від 10-го лютого і 22 квіт-
ня 1978 р. встановлено, що вилучені при обшуках машинописні
тексти документа "Зупиніть кривосуддя!" виготовлені не менш як
з 21-му примірнику на друкарській машинці "Москва" №187656,
яка вилучена у Лук'яненка при обшуці /т.13 а.с. 21, 22, 25, 30,
52, 54, 55, 93/.

Свідок Затварський В.М. в стадії попереднього слідства
ствердив, що підсудний Лук'яненко в жовтні 1977 р. надіслав
йому поштою в м.Інту машинописний примірник "Зупиніть кривосуд-
дя!" в конверті, де відправником зазначений якийсь Яценко А.С.
Ствердив він це і в судовому засіданні /т.6 а.с. 143-170, 182/.

Свідки по справі Антоненко-Давидович Б.Д., покази якого
перевірені в судовому засіданні, в стадії попереднього слідст-
ва, Кічак Г.А. в стадії попереднього слідства і в судовому за-
сіданні також підтвердили, що в різний час одержали від Лук'я-
ненка примірники документа "Зупиніть кривосуддя!" /т.6 а.с.1-5/.

Свідок Рубан Л.Ф. на попередньому слідстві і в судово-му засіданні показала, що в травні 1977 р. Лук'яненко в своїй квартирі в її присутності віддрукував на друкарській машинці біля 8-ми примірників "Зупиніть кривосуддя!", які тоді ж передав їй і які були вилучені у неї при особовому обшуку.

Дружина підсудного - свідок Лук'яненко Н.Н. - в судово-му засіданні ствердила, що документ "Зупиніть кривосуддя!", примірники якого вилучені в їх квартирі при обшуку, виготовив її чоловік.

На підставі цих доказів судова колегія приходить до висновку про доведеність обвинувачення Лук'яненка у виготовленні документу "Зупиніть кривосуддя!". Сам документ є ворожим по змісту тому, що в ньому поширюється наклепницькі вигадки, що порочать радянський суспільний і державний лад, а діяльність органів правосуддя іменується автором як свавілля і беззаконня.

В лютому 1977 р. Лук'яненко виготовив документ під назвою "Різдь'яне звернення до завзятих атеїстів", в якому також зводить наклеп на радянський суспільний і державний лад. В цьому документі в ворожих позиціях він негативно характеризує ставлення органів радянської влади до історичних пам'яток та культурної спадщини українського народу, зводить наклеп на Радянську державу в її відношенні до вірувань, стверджує, що значна їх частина дискримінується і за всі 60 років існування держави переслідується інакочисством.

Зазначений документ потрапив за кордон на Захід, де був використаний в антирадянських передачах зарубіжної буржуазної радіостанції "Свобода" та надрукований у листопаді 1977р. в так званому місячнику "Визвольний шлях", що видається у Лондоні і активно використовується закордонною антирадянською організацією українських буржуазних націоналістів у підприємстві проти Радянського Союзу.

Як вбачається з присланого до справи протоколу огляду всерокопії тексту так званого документа "Різдь'яне звернення до завзятих атеїстів", що надійшло з Центральної наукової бібліотеки Академії Наук УРСР, автором його є підсудний Лук'яненко /т.12 а.с. 347, 348/.

Авторство підсудного у виготовленні цього документа стверджується також протоколом огляду текстів ворожих радіопередач закордонної буржуазної радіостанції "Свобода" за 1977 рік, одержаний з Державного Комітету при Раді Міністрів УРСР по телебаченню і радіомовленню /т.12, а.с.295, 296/.

Про те, що документ Лук'яненка "Різдь'яне звернення до завзятих атеїстів" в 1977 році неодноразово передавався на Радянський Союз ворожим буржуазною радіостанцією "Свобода", а в листопаді цього ж року був опублікований на Заході в так званому місячнику "Визвольний шлях" свідчать прислані до справи матеріали /т.12, а.с.295, 296, 343-346; т.14 а.с. 45/

Отже і в цій частині обвинувачення Лук'яненка в судовому засіданні цілком доведено, а про ворожість вище наведеного документу свідчить перш за все та, що він активно використовувався в антирадянській пропаганді ворожими українськими націоналістичними організаціями за кордоном, а також безпосередньо його антирадянський зміст.

В судовому засіданні Лук'яненко відмовився дати показання по цьому епізоду обвинувачення.

На початку квітня 1977 р. підсудний Лук'яненко виготовив ворожий документ під назвою "Відкритий лист професору Київського державного університету Володимиру Рубану від читача газети "Літературна Україна", в якому зводить наклепницьки висадки, що порочать радянський державний і суспільний лад.

В цьому документі Лук'яненко, з ворожих радянському суспільству позицій, коментуючи надруковану 29 березня 1977 р. в газеті "Літературна Україна" статтю професора Рубана "І правда - зоря наша", наклепницьки заявив, що Радянською державою нібито не виконуються положення Загального акту Хельсінської наради, намагається виправдати ворожу діяльність українських буржуазних націоналістів, а також твердить, що в Радянському Союзі громадяни не мають рівних прав та свобод.

З метою розповсюдження цього ворожого документа Лук'яненко неодноразово розмножував його на власній друкарській машинці "Москва", виготовивши не менш шести примірників. Один примірник у квітні 1977 р. він надіслав поштою до редакції газети "Літературна Україна" у м.Київ, три - зберігав у себе на квартирі до їх вилучення під час обшуку 12 грудня 1977 року, а інші примірники розповсюдив серед невстановлених осіб.

Підсудний Лук'яненко на попередньому слідстві і у судовому засіданні дати покази щодо виготовлення, розмноження, зберігання та розповсюдження згаданого документа відмовився. Але його обвинувачення в судовому засіданні повністю доведено.

Як вбачається з протоколу обшуку в квартирі підсудного від 12 грудня 1977 р., в нього було вилучено три машинописні примірники так званого "Відкритого листа..." до професора Рубана /т.4, а.с. 141-157/.

Проведеною по справі криміналістичною експертизою від 10 лютого 1978 р. встановлено, що вилучені примірники віддруковані на друкарській машинці "Москва" № 187656, також вилученій при обшуку у підсудного. При цьому експерт прийшов до висновку, що було віддруковано не менше шести примірників, а рукописні дописки і підпис на примірнику, який надійшов до редакції газети "Літературна Україна", виконані Лук'яненком /т.13 а.с. 19, 21, 31, 44, 51, 52. 22/.

Про те, що автором названого документа є підсудний, свідчать також протокол огляду машинописних примірників та покази в судовому засіданні свідка Лук'яненко Н.Н., яка ствердила, що документ під назвою "Відкритий лист..." професору Рубану в 1977 році виготовив її чоловік - Лук'яненко Л.І. /т.4 а.с.160, 161; т.8 а.с. 39-41/.

Приєднали до справи речовими доказами, зокрема машинно-писаними примірниками так званого "Відкритого листа...", вилученими при обшуку блоком підсудного, в якому містяться записи про розсилку зазначеного документа, а також супроводним листом прокуратури Чернігівської області від 29 квітня 1977 р. про пересилання до органів державної безпеки машиннописного документа, який надійшов до прокуратури з редакції газети "Літературна Україна", доведено, що Лук'яненко переслідував мету розповсюдження цього наклепницького ворожого документа /т.4 а.с. 257-262, 274; т.8 а.с. II-13, додаток до справи - пакунок № I/.

На протязі березня-травня 1977 р. підсудний Лук'яненко виготовив ворожий документ під назвою "Рік свободи", в якому з антирадянських мотивів зводить злісний наклеп на радянський державний і суспільний лад.

В цьому документі він намагається опорочити демократичні основи радянського суспільства, наклепницьки твердить, що в СРСР порушуються права людей, передбачені Загальною Декларацією прав людини ООН, що порушуються демократичні принципи під час проведення виборів органів влади, зводить також наклеп на радянську національну політику та становище українського народу в складі СРСР, конституційні права якого нібито обмежуються, робить спробу довести, що на протязі всіх років Радянської влади в соціалістичному суспільстві в проведенні важливих політичних заходів і взагалі нібито первенствує сила, а не право.

Для поширення цього ворожого документа Лук'яненко в травні 1977 р. також розмножив його на власній друкарській машинці "Москва" № 187656, виготовивши не менше двох примірників. Один з них у травні 1977 р. він надіслав поштою мешканці м. Києва Гайко Ользі Дмитрівні, дружині засудженого за антирадянську діяльність Матусевича, для ознайомлення з ним членів так званої "Української громадської групи..." Зазначений документ потрапив також за кордон на Захід, де активно використовується у підіривних акціях проти СРСР. В грудні 1977 р. та січні 1978р. цей документ опубліковано в так званих місячниках "Сучасність" і "Визвольний шлях", що видаються відповідно в Мюнхені та Лондоні, а його текст неодноразово використовувався в антирадянських передачах закордонної буржуазної радіостанції "Свобода".

Допитаний на попередньому слідстві як свідок по кримінальній справі Мариневича і Матусевича в 1977 році Лук'яненко показав, що дійсно виготовив в першій половині 1977 р. документ "Рік свободи", розмножив і надіслав його в м. Київ Гайко О.Д. В судовому засіданні давати покази відмовився /т.4 а.с. 57-62; т.5 а.с. 123-128, 260-263/.

Його обвинувачення в цій частині антирадянської діяльності також повністю доведено. В судовому засіданні свідок Лук'яненко Н.Н. пояснила, що зі слів її чоловіка, підсудного Лук'яненка, їй відомо, що документ "Рік свободи" виготовлений ним.

Про те, що автором цього документа є саме підсудний Лук'яненко, показав його брат - свідок Лук'яненко О.Г., якому про це стало відомо зі слів підсудного.

Як вбачається з матеріалів справи, на робочому місці Гейко О.Д. в видавництві "Радянська школа" в м. Києві було знайдено машинописний примірник "Рік свободи", який 4 червня 1977 р. був пересланий до органів державної безпеки і приєднаний до справи, як речовий доказ.

Криміналістичною експертизою від 10 лютого 1978 р. встановлено, що цей примірник віддруковано на друкарській машинці "Москва" № 187656 підсудного Лук'яненка Л.І. не менше як в двох примірниках /т.3 а.с. 255-257; т.ІІ а.с. 82, 83; т.ІЗ а.с. 29, 44, 45, 52/.

Обшуком в квартирі Лук'яненка 12 грудня 1977 р. було знайдено рукописний текст його, який він використав при виготовленні документа "Рік свободи". Цей рукописний текст також приєднаний до справи як речовий доказ /т.3 а.с. 284-307; т.4 а.с. 3ІІ; додаток до справи - пакунок № І/.

Факт розповсюдження підсудним згаданого документа та використання його як антирадянського матеріалу в видавництвах буржуазних країн і в антирадянських передачах закордонної радіостанції "Свобода" стверджується приєднаними до справи матеріалами /т.ІІ а.с. 287-318, 323-342; т.ІІІ а.с. І-45/.

У квітні-травні 1977 р. підсудний Лук'яненко виготовив рукописний документ "Проблеми інакодумства в СРСР...", в якому твердить, що з перших років існування СРСР, радянські державні органи нібито фізично винищували тих осіб, які не поділяли світогляд, політики, практики більшовиків, що Радянська влада начебто проводила це заодно з боротьбою проти класових ворогів, як така політика існувала і після Великої Вітчизняної війни. В документі Лук'яненко намагався виправдати антирадянську діяльність так званих "інакодумців".

Зміст цього документа свідчить про явний ворожий антирадянський його характер, спрямований на підірив авторитету СРСР, його державних органів і політики Комуністичної партії і, як встановлено в судовому засіданні, підсудний Лук'яненко також переслідував мету використання його антирадянськими націоналістичними організаціями за кордоном.

Рукопис "Проблеми інакодумства в СРСР..." Лук'яненко разом з машинописним примірником "Рік свободи" та іншими ідейно-шкідливими документами у травні 1977 р. надіслав поштою мешканці м. Києва Гейко Ользі Дмитрівні для ознайомлення з ними членів так званої "Української громадської групи сприяння виконанню Хельсінських угод". Ці документи були використані членами вказаної групи для виготовлення ворожого документа російською мовою під назвою "Письмо №2", серед авторів якого зазначено і підсудного Лук'яненка. Останній документ потрапив за кордон, де активно використовується буржуазною радіостанцією "Свобода" в антирадянських еміях проти СРСР. Рукопис документа "Проблеми інакодумства в СРСР..." та "Письмо №2" були вилучені за місцем розкриття Гейко О.Д. у видавництві "Радянська школа" в м. Києві 4 червня 1977 р. і приєднані до справи як речові докази /т.3 а.с. 268-270, 271 "а"/.

Криміналістичною експертизою від 10 лютого 1978 р. встановлено, що рукописний текст "Проблеми інакомумства в СРСР..." виконаний підручником Лук'яненком, а з протоколу огляду машинописного документа "Письмо МЗ" вбачається, що його зміст майже повністю збігає з названою рукописою Лук'яненка /т.3 а.с.249-253; т. II а.с. 45-49; т.13 а.с. 32,53/.

Приміщення до справи оглядом тексту породачі закордонної радіостанції "Свобода" встановлено, що антирадянський документ "Письмо МЗ" потрапив за кордон до А. Використовується у підручнику антих проти Радянського Союзу /т.12 а.с. 290/.

Допитаний в 1977 році як свідок по справі відносно Маринича та Матусевича Лук'яненко стверджує, що він є автором документа "Проблеми інакомумства в СРСР...", який був виготовлений в квітні-травні 1977 р. і надісланий поштою в м.Київ дружині заслуженого Матусевича Гайко О.Д.

В судовому засіданні давати покази відмовився.

У лютому 1977 р. підсудний Лук'яненко виготовив власні редакційно-супільні документи, адресовані до Президії Верховної Ради СРСР - "Запису... від інакомумця Лук'яненка". В цьому документі він висловлює нахвальні висловлювання на радянські державні органи, твердячи, що вони безпідставно і постійно переслідують інакомумців, начебто намагання "приколоти на кришки" суспільно активних людей. Зводить також звинувачення на нову Конституцію СРСР і стверджує, що вона нібито закріпила вершину прав і свободи радянських громадян.

Як вбачається з самого змісту цього документа, він порочить державні і суспільні лідери, направлений на підняття авторитету Радянського Союзу. Цей текст підсудний Лук'яненко з метою антирадянської пропаганди також розповсюджував над документом. В лютому 1977 р. він розповсюдив його на власній друкарській машинці, виготовивши на малює собі примірники і розповсюдив стільки за антирадянську діяльність особам. Так, один примірник 23 лютого 1977 р. поштою надіслав в Москву Григорію Петру Григоревичу. Один примірник в лютому-травні 1977 р. надіслав поштою Прокопіву Григорію Григоревичу, який мешкає в селі Кургані, Прислеського краю. Один примірник в квітні лютого того ж року через районну особу надіслав поштою в м.Київ в село Катринево, Іванківського району Київської області Стусу Василе Степановичу, виконавцю підставного звертання адресу м.Київ м. Чернігове України О.С. Один примірник в квітні лютого 1977 р. надіслав поштою машинною м.Київ, Київської області Стрелатові Міні Антонівні, також виконавцю підставного звертання адресу України О.С. Два примірники і перший рукописний зразок цього документа зберігав у себе на квартирі до їх виконання.

Обширнішим Лук'яненка в цій частині також повністю доведено.

Обшук в квартирі підсудного 12 грудня 1977 р. було знайдено і виключено два машиннописні примірники названого документа.

адресованого до Президії Верховної Ради СРСР і перший друкований лист цього документа, а також оригінал вкладення в лист на ім'я Григоренка в м. Москві, який свідчить про відправку документа вказаному адресату /т.4 а.с. 141-157, 182, 183, 186, 196, 197/.

Такі ж машинописні примірники були вилучені при обшуку в квартирі Прокопюка Р.Г. 15 лютого 1978 р., а також при виїзді від імені Керандія О.Є. були адресовані мешканцю Магаданської області Стусу В.С. і мешканці Калузької області Стрелатовій Н.А. В цих же кореспонденціях були листи вказаним особам, в яких вони оповідають про надіслання антирадянського документа /т.8 а.с. 141-148, 149-160; т.9 а.с. 254-255, 263, 264/.

Криміналістичною експертизою 10 лютого 1978 р. встановлено, що вилучені при обшуках і виїзках машинописні примірники наклеюваного документа "Заява від інакодумця..." віддруковані не менш як в семи примірниках на друкарській машинці "Москва" №187656, яка належить підсудному, а рукописні реквізити на поштових конвертах, рукописні листи Стрелатовій і Стусу, а також рукописний лист оригіналу до поштової квитанції про відправлення документа в адрес Григоренка, виконані Лук'яненком /т.12 а.с. 22, 28, 29 31, 44, 50-53/.

Крім того, з призначеного до справи блокнота, вилученого у Лук'яненка, вбачається, що в ньому містяться записи про розсилку документа вказаним вище особам /т.4 а.с.311/.

В судовому засіданні підсудний давати покази відмовився, але не заперечував, що використав адресу і прізвище Керандія О.Є. При допиті на попередньому слідстві як обвинувачений Лук'яненко показав, що він є автором документа "Заява від інакодумця...", адресованого до Президії Верховної Ради СРСР /т.5 а.с. 10-12, 175, 176/.

В 1977 році підсудний Лук'яненко від імені віруючих виготовив документ під назвою "Клопотання", адресований до Ради Міністрів УРСР і Митрополіту Київському і Галицькому Філарету Патріаршому Екзарху України, в якому також зводить наклеп на радянський державний і суспільний лад. Під виглядом турботи про віруючих, намагавшись викликати в них незадоволення Радянської влади, він наклепницьки твердить, що з її боку начебто чиняться березни здійснення релігійної служби і що віруючі дискримінуються. Він також від імені віруючих вимагав відкрити ще одну церкву в м.Чернігові.

З метою широкого розповсюдження цього наклепницького документа і збору підписів віруючих Лук'яненко неодноразово розміщував його на власній друкарській машинці, виготовивши не менш як 7-ми примірників. Два з цих примірників він передав своєму братові Лук'яненку Олександрову Григоровичу, що мешкає в м.Чернігові; один зберігав у себе до його вилучення під час обшуку, а інші розповсюдив серед осіб, назвати яких відмовився.

Це обвинувачення стверджується протоколами обшуків в квартирах підсудного та його брата Лук'яненка О.Г. 12 грудня 1977 року, під час яких було вилучено три машинописних примірники "Клопотання", висновками криміналістичної експертизи від 10 лютого 1978 р., з яких вбачається, що загальні примірники в кількості не менше 7-ми віддруковані на друкарській машинці "Москва" № 187656 підсудного Лук'яненка, показаннями свідка Лук'яненка О.Г. в судовому засіданні, а також приєднаними до справи речовими доказами: трьома машинописними примірниками зазначеного антирадянського документа, друкарською машинкою "Москва" № 187656, вилученою у підсудного і його блокнотом, в якому містяться виконані Лук'яненком записи про розсилку документа /т.4 а.с. 141-157, 176, 252-256, 274, т.8 а.с. 257, 268, 295, 296; 298; т.13 а.с. 21, 44, 52, 83, 92, 93, додаток до справи - пакунок №1/. Тоді ж, в 1977 році, підсудний Лук'яненко виготовив воєнний документ у вигляді "Скарги" по справі засудженого за антирадянську агітацію і пропаганду Сергієнка Олександра Федоровича від імені його матері Мешко Оксани Яківни та дружини Вівар Звєдуспільний лад, зводить злісний наклеп на радянські державні і суспільний лад, зводить злісний наклеп на радянські державні і суспільний лад, робить спробу довести, що суд по справі Сергієнка "брутальна розправа", що радянська держава не може створити справедливе суспільство.

З метою розповсюдження цього антирадянського документа Лук'яненко розмножив його на власній друкарській машинці не менше трьох примірників, один з яких зберігав у себе на квартирі до його вилучення під час обшуку.

Як вбачається зі справи, обшуком в квартирі підсудного 12 грудня 1977 року було знайдено машинописний примірник зазначеного документа, який приєднано до справи, як речовий доказ. А згідно з висновком криміналістичної експертизи від 10 лютого 1978 р. цей документ віддруковано не менше як в трьох примірниках на друкарській машинці Лук'яненка /т.4 а.с. 141-157, 166, 167, 263-265; т.13. а.с. 19, 44, 52/.

Отже і в цій частині обвинувачення підсудного Лук'яненка в антирадянській діяльності в судовому засіданні доведено.

В стадії попереднього слідства Лук'яненко визнав, що документ у вигляді "Скарги" по справі Сергієнка виготовив він. В судовому засіданні давати покази відмовився. Крім наведеного обвинувачення підсудний Лук'яненко з метою підриву та ослаблення Радянської влади зберігав інші ворожі документи для використання їх у своїй злочинній діяльності, які також розповсюджував серед осіб, раніше судимих за антирадянську діяльність і інших. Так в жовтні 1977 р. він зберігав отриманий по пошті руківського району, Дніпропетровської області Калниченка Віталія Васильовича /раніше судимого за скоєння державного злочину/, адресовану на його ім'я як члена так званої "Української групи сприяння виконанню Хельсинських угод." В цій заяві містяться наклепницькі вигадки про беззаконня державних органів, що порочить радянський державний та суспільний лад.

В кінці жовтня 1977 р. Лук'яненко передав цей наклепницький документ на зберігання своєму братові Лук'яненко О.Г.

Це обвинувачення підтверджується протоколом обшуку в квартирі Лук'яненко О.Г. від 12 грудня 1977 р. під час якого вилучено рукописний текст "Заяви" в поштовому конверті і протоколом їх опиту; показами свідка Лук'яненко О.Г., який ствердив, що в кінці жовтня 1977 року одержав "Заяву" від брата - підсудного Лук'яненка.

В стадії попереднього слідства підсудний Лук'яненко показав, що дійсно в жовтні 1977 р. він одержав з Дніпропетровської області від Калиниченка рукописний текст "Заяви", який разом з іншими матеріалами передав для зберігання своєму братові Лук'яненко О.Г. /т.5 а.с.208/. В судовому засіданні давати покази відмовився.

На проязі листопада-грудня 1977 р. Лук'яненко в своїй квартирі зберігав отриманий ним в листопаді з села Матросова, Теньківського району, Могоданської області від Стуса Василя Семеновича лист ворожого змісту, датований 9-м листопада того ж року.

В цьому листі автор, заявляючи про своє бажання бути членом так званого "Українського наглядового комітету", підбурює його учасників проводити діяльність в більш широкому плані, в інтересак не одної особи, а всього українського народу, наклепницьки стверджує про беззаконня відносно української інтелігенції і що українське "писмо" знаходиться в занедбаному стані. В листі також з націоналістичних позицій наплюжить рівноправність Української республіки у складі СРСР.

З метою широкого розповсюдження листа Стуса та використання його в активізації ворожої діяльності раніше судимих за антирадянську діяльність і інших осіб, Лук'яненко в листопаді 1977 р. розмалював цей лист на власній друкарській машинці, виготовивши не менше як 10 примірників. Один примірник в листопаді-грудні 1977 р. він передав своєму братові Лук'яненку О.Г.. Один - наприкінці листопада 1977 р. через невстановлену особу надіслав поштою з м. Києва в село Великий Глибочок, Тернопольського району і області раніше судимому за скоєння особливо небезпечного державного злочину Кравчуку Степану Миколайовичу. Шість примірників він наприкінці листопада 1977 р. через невстановлену особу надіслав з м. Києва різним особам, кожному по одному примірнику: мешканці м. Києва Мешко Оксані Яківні; мешканцю м. Львова Кандибі Степану Олександровичу для подальшої передачі його мешканцю села Пустомит, Львівської області Кандибі Івану Олександровичу, раніше судимому за антирадянську діяльність; мешканцю м. Києва Антоенко-Давидовичу Борису Дмитровичу; мешканці м. Івано-Франківська Мороз Раїсі Василівні; мешканцю с. Васильківка, Дніпропетровської області Калиниченку Віталію Васильовичу; мешканцю села Дніпрої Ново-Каховського району Херсонської області Мацюк Михайлові Савичу, раніше судимому за антирадянську діяльність.

Щоб не бути викритим в розповсюдженні ворожого документа, Лук'яненко для нерезилки його використав підставну зворотну адресу мешканця м. Чернігова Карандій О.Є. Один примірник листа Стуса підсудний зберігав у себе на квартирі.

Допитаний на попередньому слідстві як обвинувачений Лук'яненко визнав, що наприкінці 1977 р. одержав по пошті від мешканця с. Матросова, Миколаївської області Стуса В.С. його лист, датований 9-го листопада того ж року. Моло рошення його і розповсюдження листи показав безпідставно відмовився. В судовому засіданні він також давати покази відмовився.

Його обвинувачення в антирадянській діяльності в цій частині доведено. Обшуком в квартирі підсудного 12 грудня 1977 р. в таємничий конверт, та 8 аркушів використаного текст листа Стуса В.С. з відбитками машинного тексту цього листа. А під час обшуку в квартирі брата підсудного Лук'яненка О.Г. було вилучено машиннописний примірник листа Стуса.

Крім того, виїмом на Київському головному слідстві 8 грудня 1977 р. було вилучено 7 поштових конвертів з машиннописними примірниками документа Стуса та рукописні тексти листів, адресованих Мешко О.А., Кошиць С.О., Антоновичу-Даниловичу Б.Д., Мороз Р.В., Калниченко В.В., Маслюк М.В. та Кравчук С.М.

Всі зазначені документи, конверти, листи і 8 аркушів копій вального паперу пред'явлені до справи як речові докази /т. 4 а.с. 146, 154, 266-270, 311; т. 8 а.с. 141-160, 166-230, 261, 262, 270, 271, 295, 296, 299-303; додаток до справи - пакунок №1/. Оригінали листів експертно перевірено 10 лютого 1978 р. встановлено, що машиннописні примірники листа Стуса, вилучені при обшуку у підсудного та його брата, а також вилучені на головному слідстві в м. Києві, виготовлені на друкарській машині "Лілія" в 187686 Лук'яненком на зразок як в 10 примірниках і для дитинства десь з них використано 8 аркушів копій вального паперу, вилученого у підсудного. Рукописні тексти на 7 поштових конвертах та рукописні листи до адресатів викопані підсудним Лук'яненком /т. 13 а.с. 19, 22-24, 25-29, 45-49, 50-53/.

Свідок Лук'яненко О.Г. на попередньому слідстві і в судовому засіданні підтвердив, що в листопад-грудні 1977 р. він одержав від свого брата для зберігання, в цілому інших матеріалів, машиннописний примірник листа Стуса, датованого 9 листопада 1977 р.

Перелічені докази свідчать про те, що підсудний зберігав і розповсюджував документ, в якому міститься наклеп на радянську державу і суспільний лад.

В судовому засіданні встановлено, що поруч з наведеними обвинуваченнями, підсудний Лук'яненко, спілкуючись з особами, які раніше були засуджені за особливо небезпечні державні злочини, та іншими відлюдниками, активно інтуїтивно проти соціалістичного ладу, прикривавши своє антирадянське діяльність лжеіменом "Борис за права людини", прийняв активну участь у виготовленні і розповсюдженні антирадянських, наклепівських документів від імені так званої "Української громадської групи опору режиму Хмельницьких угод."

Зокрема у другій половині листопада 1976 р. Лук'яненко у себе в квартирі в м. Чернігові разом з засудженим в 1977 р. за антирадянську агітацію і пропаганду Руденком Миколою Даниловичем

та вдруге засудженням за антирадянську діяльність, мешканцем хутора Ізванів, Конституційного району, Лемківської області Юрій Олександрович Івановичем, обговорював проекти антирадянських документів "Декларації Української громадської групи сприяння виконанню Хельсінських угод" та "Меморандуму №1", виготовлених Руденком і привезених ним у місто Чернівці для погодження з Дук'яником. Викловивши деякі зауваження, наприклад щодо цих документів, він згодився зі змістом та антирадянською спрямованістю "Декларації" і "Меморандуму" та передав Руденку рукописний список засуджених осіб для використання його в остаточній добірці "Меморандуму №1", після чого склав і підписав їх, ставши таким чином співавтором та співучасником у виготовленні цих антирадянських документів.

Як вбачається із змісту "Декларації", в ній наочно і конкретно твердиться про порушення на Україні "Загальної Декларації прав людини" та гуманітарних статей, прийнятих Хельсінським конгресом, про начебто делаті зростаючу бюрократизацію державного життя в Радянському Союзі.

В явній верхній частині "Меморандуму №1" з суцільно-наївно-наївотичних поглядів говориться, що в Радянському Союзі нібито проводиться репресії проти борців за громадянські права і націоналістичні представників української інтелігенції, що Україна за часів Радянської влади начебто стала ареною геноциду і етноциду. В ньому твердиться про начебто існуючу змову до української мови, робиться спроба виправдати антирадянську пропаганду і обшукувати Радянський Союз з порушеннями прав людини і права на цілі на самовизначення, зводиться алієнський наклеп на стани соціалістичної законності. Зміцнюючи Радянський Союз з порушеннями міжнародних угод про права людини, особи які підписали цей "Меморандум №1" в тому числі підписав Дук'яненко, викладають спеціальні в підтримку їх антирадянської діяльності з боку суцільно-наївних держав.

Константин в 1977 р. на попередньому слідстві як свідок по справі засуджених за антирадянську діяльність Руденко і Іваного, Дук'яненко ствердив, що Руденко ознайомив його і Іваного з проектами документів від названої "Декларація Української громадської групи сприяння виконанню Хельсінських угод" та "Меморандумом №1". Після деяких зауважень і поправок голо цих документів, він підписав їх, а Руденку передав рукописний список засуджених осіб для використання в остаточній добірці документів.

По цій справі на попередньому слідстві і у судовому засіданні дані покази відмовилися. Зміст Дук'яненка в цій частині обшукувачення в антирадянській діяльності доказана.

Як вбачається з копії протокола обшуку в квартирі Руденка М.Д. від 23 грудня 1976 р., в нього було знайдено машиннописні уклади так званих "Меморандуму №1" і "Декларації" та машиннописні мініатюри до них, в яких в числі інших прізвищ містяться прізвище Дук'яненка; рукописний список засуджених осіб, одержаний Руденком від названої групи; документи і матеріали до справи як речові докази Дук'яненка. Всі ці документи і матеріали до справи як речові докази /т.1 а.с. 118, 133, 150-167, 190-193, 208, 209, 240-241; т.4 а.с. 275-278; т.12 а.с. 239-258, 261-265/.

Крім налі стичини експертів від 30-го березня 1977 р. і

10 лютого 1978 р. встановлено, що підпис на вказаних машинописних копіях "Декларації" і "Меморандуму №1" та рукописний текст списав засуджений особ виконані підсудним Лук'яненком /т.12 а.с. 21, 23, 32.; т.13 а.с. 31, 53, 64-66/.

Машинописний примірник так званої "Декларації" був виключений також у підсудного Лук'яненка при обшукі 12 грудня 1977р. Він зберігався в тайнику - в подвійному ящику, обладнаному в трибачі під телевізор /т.4 а.с. 148, 175/.

Виправданими доказами повністю стверджуються покази Лук'яненка як свідка по справі Руденка щодо обставин виготовлення ворожих документів так званих "Декларації" і "Меморандуму №1". Стверджується це і другими матеріалами справи /т.а.с. 83, 86, 88-90; т.2 а.с. 22-24, 92/.

У грудні 1976 року Лук'яненко одержав в м.Чернігові від настановленої особи призначеній йому машинописний примірник вище наведеної "Декларації", надрукованої Руденком на власній друкарській машині в м.Києві.

З метов поширення цього документа він в свою чергу розповсюдив його на своїй друкарській машині не менш як в семи примірниках. Одержаний текст від Руденка, та один примірник з числа розповсюджених Лук'яненком зберігав у себе на квартирі в тайнику і з ворожих метов в грудні 1976 р. та в лютому 1977 р. ознайомив з його змістом свою дружину Лук'яненку Н.Н. та мешканця м.Городишні Чернігівської області Покровського Івана Миколайовича. Станові антирадянські документи потрапили за кордон на Захід де активно використовуються в буржуазній пресі, в антирадянських передачах ворожих радіостанцій "Свобода", "Німецька Хвиля".

Це стверджується протоколами обшуків в квартирі підсудного від 23 грудня 1976 р. і 12 грудня 1977 р. під час яких виключено в тайнику два машинописних примірники "Декларації" та 5 аркушів використаного копійцального паперу з відбитками тексту названого документа, висновками криміналістичних експертів від 30 березня 1977 року і 10 лютого 1978 р., з яких вбачається, що один з примірників "Декларації" віддруковано на друкарській машині Лук'яненка і що 5 аркушів копійцального паперу використувались для віддрукування "Декларації"; приєднаними до справи речовими доказами; показами свідків Лук'яненка Н.Н. і Покровського І.М., які ствердили, що підсудний знайомив їх з документом /т.1 а.с. 24, 37-40; т.4 а.с. 148, 175, 275-278; т.5 а.с. 71-76, 119-121, 261-263; т.12 а.с. 37, 86, 266, 351-353; т.13 а.с. 21-52, додаток до справи - пакунок №1/.

Про використання "Декларації" та "Меморандуму №1" буржуазними органами за кордоном в підризах акцій проти Радянського Союзу свідчать приєднані до справи матеріали /т.3 а.с. 199-224; т.11 а.с. 108, 115-143; т.12 а.с. 287-289/.

У другій половині січня 1977 р. Лук'яненко у себе в квартирі в м.Чернігові разом з засудженим за антирадянську діяльність Гудаким обговорювали виготовлення останнім для широкого розповсюдження рукописний проєкт антирадянського документа під

45

назва "Меморандум №2". Погодившись з його змістом та антирадянською спрямованістю, а також висловивши деякі зауваження, Лук'яненко надрукував на своїй друкарській машинці "Москва" кінцівку його тексту, під яким разом з Руденком підписався за себе і за Юрську Івана Олександровича, ставши співавтором та співучасником у виготовленні цього ворожого документа.

Зміст "Меморандуму №2" свідчить про явний антирадянський характер цього документа, спрямованого на підірив Радянського Союзу. В ньому зводиться змісний напад на радянську дійсність та внутрішню політику КПРС і Радянського уряду. Написаний з ворожого буржуазно-націоналістичних позицій він також спрямований на під-інтернаціоналізму. Поряд з цим в ньому робиться спроба наплекити марксизм, звинувачувати СРСР в тому, що нібито з його вини ще по-являються загроза світової війни. В документі містяться, крім того, наклепницькі вигадки про те, що в Радянському Союзі, зокрема на Україні, начебто порушуються права людини і проводиться безпідставні переслідування громадян.

Співучасть та співавторство підсудного Лук'яненка в виготовленні для розповсюдження цього антирадянського документа в судовому засіданні доведена протоколом обшуку в його квартирі, висновком криміналістичної експертизи, показами свідків, речовими доказами, другими матеріалами справи і його показами як свідка по справі Руденка і Тихого в 1977 р.

Обшуком в квартирі Руденка 5 лютого 1977 р. була знайдена і вилучена машиннописна кінцівка "Меморандуму №2" з підписом на ній Лук'яненка.

Криміналістичною експертизою від 30 березня 1977 р. встановлено, що текст згаданої кінцівки виготовлено на друкарській машинці "Москва" № 187656 вилученої у підсудного, а опис на ній від імені його і Канцїбу І.О. власноручно виконав Лук'яненко /т.4 а.с. 154; т.12 а.с. 29, 82, 84/.

Допитаний як свідок по справі Руденка і Тихого в 1977 р. Лук'яненко ствердив, що він приймав участь в обговоренні виготовленого Руденком "Меморандуму №2", схвалив його зміст і віддрукував на власній друкарській машинці кінцівку цього документа, під яким разом з Руденком підписався за себе і Канцїбу І.О. Його покази повністю відповідають наведеному вище доказам співучасті в цій частині інкримінованого обвинувачення в антирадянській діяльності /т.1 а.с. 51-58; т.4 а.с. 33, 34/.

В судовому засіданні давати покази підсудний відмовився.

Тоді ж, у другій половині січня 1977 р. Лук'яненко у себе в квартирі в м. Чернігові разом з Руденком також обговорив виготовлений останнім для широкого розповсюдження рукописний проект запланованого документа під назвою "Меморандум №3". Зі змістом та антирадянською спрямованістю "Меморандуму №3" Лук'яненко погодився і, висловивши деякі зауваження, надрукував на своїй друкарській машинці кінцівку його тексту, під яким разом з Руденком підписався за себе і Канцїбу І.О., ставши таким чином співавтором та співучасником у виготовленні цього ворожого документа.

Як вбачається зі змісту "Меморандуму №3", в ньому містяться наклепницькі вигадки, що порочать радянський державний і суспільний лад. Зокрема в цьому документі наклепницьки твердиться, що в Радянському Союзі мають місце беззаконня, свавілля, порушення прав людини, що до кримінальної відповідальності громадяни притягаються тільки за те, що вони вірують.

Наведене обвинувачення підтверджується показами в 1977 р. Лук'яненка, як свідка по справі Руденка і Тижого, в яких він стверджував обставини, при яких обговорювався "Меморандум №3" і підписувалась кінцівка до нього; висновком криміналістичної експертизи від 30 березня 1977 р., з якого вбачається, що машинописна кінцівка "Меморандуму №3", вилучена під час обшуку 5 лютого 1977 р. в квартирі Руденка, віддрукована на друкарській машинці підсудного і на ній же ним виконані підписи; речевими доказами, призначеними до справи; матеріалами справи /т.12 а.с. 29, 82, 87; т.1 а.с. 51-53; т.4 а.с. 33, 34, 37; т.5 а.с. 91-94; 260-263; т.2 а.с. 52, 53; т.6 а.с. 249, 250; т.1 а.с. 143-145; т.12 а.с. 260; додаток до справи - пакунок №1/.

В липовому 1977 року Лук'яненко разом з Бердником Олександром Павловичем, судимим в 1950 році за антирадянську діяльність, Мариновичем і Матусевичем, засудженими за таку ж діяльність в 1977 році і іншими особами, виготовив документ під назвою "Меморандум №4", в якому містяться наклепницькі вигадки, що порочать радянський державний і суспільний лад. Зокрема в цьому документі автори наклепницькі стверджують, що в Радянському Союзі начебто існують беззаконня і свавілля, що проходять нові репресії на Україні.

Допрошений по справі Матусевича і Мироновича Лук'яненко показав, що він, як член так званої "Української громадської групи сприяння..." причетний до виготовлення документів цієї групи, в тому числі і до "Меморандуму №4" /т.4 а.с. 37, 38, 63, 64/.

Про те, що Лук'яненко є співавтором вказаного ворожого документа свідчать також протокол огляду "Меморандуму №4", призначений до справи текст повідомлення антирадянської буржуазно-націоналістичної газети "Свобода", що видається в США про розповсюдження на Заході "Меморандуму №4". Та сам текст цього документа, з якого видно, що він виготовлений від імені Лук'яненка, Бердника, Мариновича, Матусевича та інших осіб /т.11 а.с. 77, 87-88, 105-108/.

Отже судова колегія рахує, що участь підсудного у виготовленні з метою широкого розповсюдження ворожого для Радянського Союзу наклепницького документа "Меморандуму №4" як одного з епізодів антирадянської агітації і пропаганди цілком доведена.

Продовжуючи свою все більш активну антирадянську діяльність в тому ж липовому 1977 р. Лук'яненко у співавторстві з Бердником та іншими згаданими особами виготовив документ під назвою "Меморандум №5 - Україна літа 1977 року", в якому також містяться наклепницькі вигадки, які порочать радянський державний і суспільний лад. Зокрема в цьому документі зводиться наклеп на структуру Радянської країни, твердиться, що в ній начебто існує свавілля, проводяться репресії проти чесних людей, що в радянському суспільстві діє "дух імперіалізму та шовінізму", панують діяль-

ність Радянського уряду і КПРС по національному питанню. Крім того в ньому містяться заклики до створення в СРСР "опозиції" для боротьби з радянською владою.

Це обвинувачення доведено присудженнями до справи текстами повідомлень закордонної ворожої радіостанції "Свобода" від 16 червня 1977 р. та статті буржуазної газети "Свобода" від 22 червня того ж року, текстом самого "Меморандуму №5", протоколом огляду тексту передачі тієї ж радіостанції "Свобода" від 22 червня 1977 р., про цей документ, з яких вбачається, що крім інших осіб, автором "Меморандуму №5" є підсудний Лук'яненко; показами Лук'яненка по справі Мариновича і Матусевича, в яких він визнав своє співавторство у виготовленні цього документа; іншими матеріалами справи /т.4 а.с. 37, 38, 63, 64; т.ІІ а.с. 147, 183; т.6 а.с. 27; т.ІІ а.с. 99-103, 112-114; т.12 а.с. 289, 290/.

Тоді ж в лютому 1977 р. підсудний Лук'яненко у співавторстві зі згаданими особами виготовив документ під назвою "Меморандум №6", в якому автори з ворожих радянському суспільству позицій, наклепницьки твердять про існування в Радянському Союзі бюрократичної системи і узурпування конституційних prerogative. Намагаючись посіяти недовір'я народу до Радянської держави, твердять, що вона неспроможна в "правовому" відношенні і їй "неможливо ні в чому довіряти."

Зміст цього документа свідчить, що він виготовлений з метою підриву Радянської влади.

Це обвинувачення підсудного підтверджується витягом з протоколу обшуку від 23 квітня 1977 р. у мешканця м. Києва Смертаса С.В. під час якого вилучено примірник "Меморандуму №6", в якому авторами зазначені Лук'яненко та інші особи /т.ІІ а.с. 66-68, 72, 73/; присудженнями до справи текстами повідомлень буржуазно-націоналістичної газети "Свобода" про поширення за кордоном цього документа /т.ІІ а.с. 105-108/; показами Лук'яненка в справі Матусевича і Мариновича де він визнавав авторство всіх документів, виготовлених від імені так званої "Української громадської групи сприяння...", в тому числі "Меморандуму №6", показами свідка Смертаса С.В., який на попередньому слідстві і в судовому засіданні показав, що дійсно 23 квітня 1977 р. при обшуку в його квартирі вилучено примірник документа під назвою "Меморандум №6".

В березні 1977 р. Лук'яненко в співавторстві з Бердником, Матусевичем, Мариновичем та іншими особами виготовили документ під назвою "Меморандум №7" Українська група після чотирьох років існування" і "Меморандум №8 про переслідування В.Лісової - дружини політв'язня." В цих документах з ворожих позицій автори роблять спробу зганьбити діяльність Радянського уряду, твердять, що начебто в країні існує свавілля, знущання з соціалістичної законності, порушення свободи совісті, міжнародних угод про права людини, що Радянська держава проводить репресії і терор. А у "Меморандумі №8" зокрема наплюються радянська діяльність, наклепницьки твердиться, що в Радянському Союзі нібито торжествує тиранічний держиморда і цілковите беззаконня.

Як і раніше виготовлені при активній участі Лук'яненка антирадянські документи "Меморандуми №7 і 8" потрапили за кордон

де касули широкого розповсюдження і використовуються ворожими радіостанціями та службово-націоналістичною пресою в підправних актах проти СРСР.

В цій частині обвинувачення Дук'янича в антирадянській діяльності і його співавторство в виготовленні названого документа підтверджується приєднанням до справи текстами статтей "Українська націоналістична газета "Свобода" про поширення "Амворади" між 1971-8" за кордоном та текстами цих документів, виготовлених від імені Дук'янича, Берника і інших членів так званої "української громадської групи опору..." /т.11 а.с. 89-90, 91-92/; копіями протоколів огляду "Амворади" /т.11 а.с. 97, 98/; протоколами огляду текстів вероуччі закордонної організації "Свобода" щодо "Амворади" /т.12 а.с. 239, 240/; з такою полемікою Дук'янича як свідка по справі Миту-севича і Берника, в яких він визнавав, що всі особи, згадані в "Амвораді" є співавторами цих документів; додаткові матеріали справи /т.4 а.с. 37, 38, 63, 64; т.11 а.с. 147, 148/.

В судовому засіданні Дук'яничко відмовився назвати особин відносно "Амворади". На початку лютого 1977 р. Дук'яничко разом з Берником та іншими особами виготовили ворожий документ під назвою "Мініфест українського правозахисного руху", в якому також містяться наклепницькі висловлювання про вероуччі різних країн і суспільний лад. В цьому документі твердиться, що в СРСР нібито існує беззаконня, що на Україні іде деградація народу, нібито ніхто не має відносин від рідної мови, знаємо до рідної культури і літератури, наклепницькі твердження про відсутність Основи Республіки чималою організацією алячаних ст-проти інших тощ.

В судовому засіданні це обвинувачення підозрюючого знайшло своє повне підтвердження.

Як вбачається з копії протоколу обшуку від 12 грудня 1977 р. в квартирі Гуденко, де в той час мешкав Берник, було знайдено мінімумою примірник "Мініфеста українського правозахисного руху", в якому серед співавторів цього документа зазначено і підозрюючого Дук'янича /т.9 а.с. 77, 78/.

Обшук в квартирі Дук'янича 12 грудня 1977 р. включив бланкет, в якому на 10 сторінці є рукописний текст під назвою "Мініфест України" з змістом тотого ж змісту в зазначеній "Мініфесті"... Це підтверджується також протоколами огляду бланкета і мінімумою цього тексту включеного у Берника /т.4 а.с. 14, 147; т.9 а.с. 77-78/.

Криміналістичних експертисов від 10 лютого 1978 р. встановлено, що рукописний текст на 10 сторінці бланкета тотого ж змісту "Мініфесту...", виконаний Дук'яничком /т.13 а.с. 24, 25, 51/.

Отже співавторство підозрюючого в виготовленні ворожого документа під назвою "Мініфест українського правозахисного руху" безперечно.

На початку грудня 1977 р. Дук'яничко в спілчності з іншими особами виготовив документ під назвою "Звернення до Голландської наради 33-х держав по перевіряні виконання Іальської угоди".

8/17

Про дискримінацію українців у сфері права на еміграцію", в якому з ворожих радницькому суспільству поглядів наляканими політичними й деякими розвинутими країнами намагаються створити міф про ідеальність радницького суспільства, а націоналістичних поглядів робиться спроба довести, що в Радницькому Союзі українці зазнають "дискримінації" в різних "галузях життя" і зокрема у питанні "права на еміграцію".

Наказаними іменами, що містяться в цьому документі, порочать радницький державний і суспільний лад.

З метою поширення "Звернення..." Лук'яненко на початку грудня 1977 р. розмістив його на власній друкарській машинці "Космос" на чотирьох як в двох квітчастих, а інші порочні квітчасті зберігав у себе на квартирі в м. Чернівцях до його залучення при обшуку.

Зазначений документ потрапив за кордон, де зокрема був використаний в антирадянських передачах зарубіжною буржуазною радіостанцією "Свобода".

Обшукуючи підозрюваного в цій частині антирадянської діяльності підтверджується протокол обшуку в його квартирі під час якого в таблиці під пластиковим покриттям кухонного столу включено мемуарний документ "Звернення до Болгарської народної..." та два аркуші використаного контрреволюційного паперу з відбитими мемуарними фрагментами документа (т.4 а.с. 18-184; висновком криміналістичної експертизи від 10 лютого 1978 р., який встановлено, що мемуарний документ відтиснуто на чотирьох як в двох квітчастих на друкарській машинці підозрюваного Лук'яненка і при його друкуванні використано також для аркуші контрреволюційного паперу, також залученого у підозрюваного (т.13 а.с. 20, 24, 32, 48, 52, 53; протоколом обшуку та вказано "Звернення..." в якому серед інших співавторів цього ворожого документа зазначено і Лук'яненка (т.4 а.с. 184; повідомлення по справі згаданого зазначеного речового доказу (т.4 а.с. 271-273, 311-а, додаток до справи окремою накладкою 31).

Крім наведеного обшукуючи підозрюваного Лук'яненка, з метою дослідження та підняття Радницької справи, зокрема антирадянської пропаганди, поширених в усіх сферах наказаними іменами, що порочать радницький державний і суспільний лад.

В серпні 1976 року в службовому кабінеті Чернівцької обласної дитячої лікарні під час сесії з головним лікарем Марією І.Ф., полемізуючи питання відносно віх відносно Сторожинецької підвали, звернення Постійного Комітету Всесоюзного контролю прихильників миру, наказаними іменами стверджувало, що на Україні нібито обмежують конституційне право на свободу слова.

З квітня 1977 р., виходячи на квартирі мешканки м. Чернівців Світлани Петра Семиківна з кимсь Лук'яненком його друзями, Лук'яненко в присутності їх гостей Ірини Іванівни Воронич, Даринська Віктора Семиківна і Герасимової Антоніни Воронич, також зводив наклеп на радницький державний і суспільний лад. З ворожих радницькому суспільству поглядів наляканими політичними й деякими розвинутими країнами намагаються створити міф про ідеальність радницького суспільства, а націоналістичних поглядів робиться спроба довести, що в Радницькій країні відсутні демократичні права і свободи, що на Україні начебто проводиться насильницька ру-

992
48

Обставинами, яка обтяжує відповідальність Лук'яненка, згідно зі статтею 41 КК УРСР, є те, що він раніше вчинив особливо небезпечний, державний злочин, за що в 1961 р. був засуджений.

Виходячи з того, що попередня судимість Лук'яненка за особливо небезпечний державний злочин не знята і не погашена, а він знову скоїв такий же злочин, та враховуючи дані про його особу, згідно з ч.1 ст. 26 КК УРСР його слід визнати особливо небезпечним рецидивистом. Відбувати покарання він повинен у виправно-трудовій колонії особливого режиму.

З підсудного на користь держави належить стягнути судові витрати в розмірі 59 крб. 62 коп. /т.14 а.с. 211, додаток до протоколу судового засідання/.

На підставі наведеного, та керуючись ст.ст.323, 324, 333-335 КК УРСР, судова колегія

З а с у д и л а:

Лук'яненка Левка Григоровича за ст.62 ч.2 КК УРСР до позбавлення волі строком на 10 /десять/ років із засланням строком на 5 /п'ять/ років.

На підставі ч.1 ст.26 КК УРСР Лук'яненка Левка Григоровича визнати особливо небезпечним рецидивистом. Місцем відбування покарання йому визначити виправно-трудову колонію особливого режиму.

Міру запобіжного заходу залишити тримання під вартою.

Зареквувати строк перебування під вартою, відбування міри покарання обчислювати з 12 грудня 1977 року.

Стягнути з Лук'яненка Л.Г. на користь держави 59 /п'ятдесят дев'ять/ крб. 62 коп. судових витрат.

Речові докази-документи в пакунку №2, присланого до справи, зняти, оскільки вони визнані ідейно шкідливими /додаток до справи - пакунок №2/.

Останні речові докази, перелічені в присланій до справи довідці, залишити при справі.

Вилучену при обшуці у Лук'яненка друкарську машинку "Москва" №187656, як знаряддя вчинення злочину - конфіскувати.

Вирок може бути опротестований прокурором протягом семи діб з моменту його оголошення і оскаржений засудженим протягом того ж строку з моменту вручення йому копії вироку.

Головуючий - _____

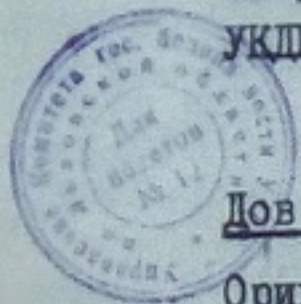
Народні засідателі: _____

Синица

Копія вірна:

Старший слідчий в ОВС слідчого відділу
УКДБ УРСР по Львівській області майор

Саленко
М.О. Боечко

Довідка:

Оригінал цього вироку знаходився в архівній кримінальній справі №14019 по обвинуваченню Дук'яненка Давида Григоровича, яка зберігається в архіві УКДБ УРСР по Чернігівській області.

Старший слідчий в ОВС слідчого відділу
УКДБ УРСР по Львівській області майор

Саленко
М.О. Боечко